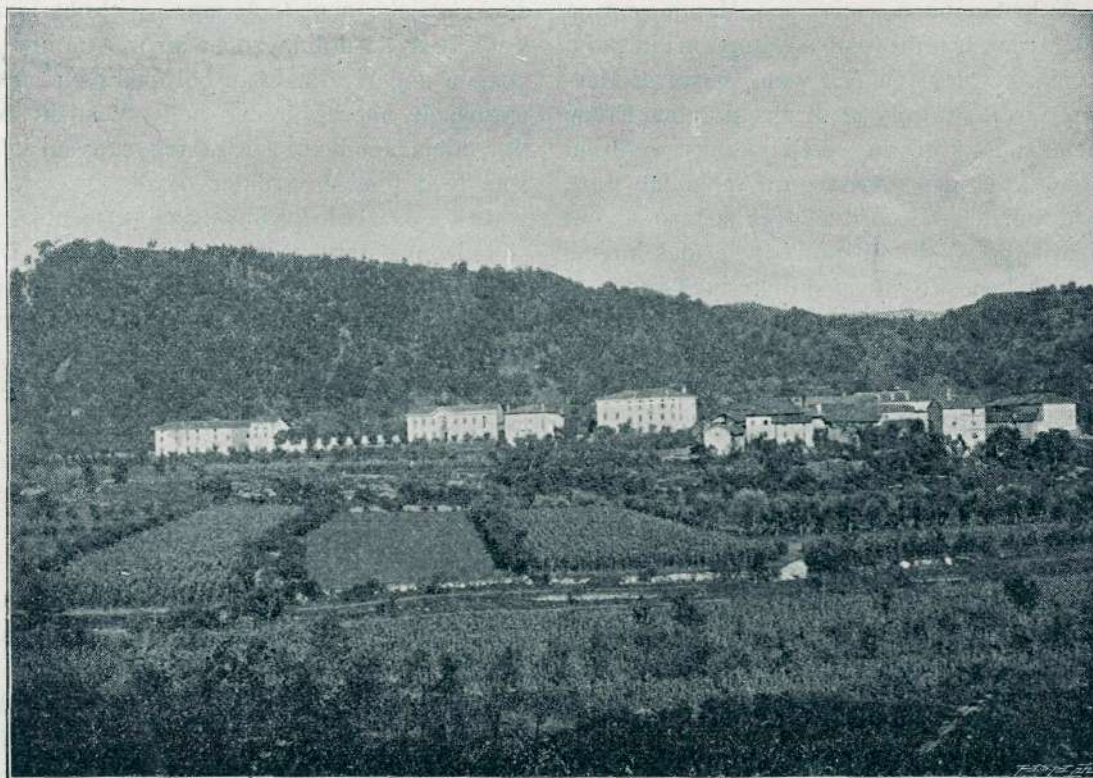

kadar zadnji žarki zahajajočega solnca trepečejo rudeče-zlati in polagoma umirajo na visokih pečinah in gorskih grebenih, in nad vasmi visi v mirnem zraku v dolgih, prozornih lišah dim, in po dolinah začenja polegati prvi mrak! Takrat ti od vseh cerkvá, v vseh tonih in gradacijah zadoni naproti večerno zvonjenje, pestro in valovito ziblje se po mirnem zraku čez dolino in se zliva v najmilejšo harmonijo! Toda pustimo poezijo!

Ko prideš do skupine hiš „pri Lipi“, približaš se zopet s polagoma se nižajočo cestjo do Nadiže, čez katero tu drži tretji lep zidan most in postranska cesta v bližnjo vas Tarčét in naprej. Dolina se nekoliko razširi in razgled je prav krasen.

A ti greš le po glavni cesti in kmalu si v vasi Briščah (Borišča?). Vas, v starih listinah imenovana „Broxas“, je stara, in pri njej so se večkrat srečale in srdito spo-

Šempeter Slovenov na Laškem. (Južni del.)

Fot. Malignani.

padle sovražne bojne čete. Še sedaj se kos vaškega polja zove „Tepenò puoje“, morda iz spomina na te boje.

Pavel Dijakon, longobardski zgodovinar, nam opisuje več bitev med Slovenci, kateri so pogostoma po tej dolini prihajali s Koroškega plenit na Laško, in med Longobardi, ki so bili ustanovili mogočno vojvodino na Furlanskem, z glavnim mestom v Čedadu.

Tudi pri Briščah so se tolkli po njegovem sporočilu. V Čedadu se vidi še sedaj

vzidana na neko hišo spominska plošča s sledečim napisom:

Non procul hinc Broxas est — in finibus Antri,
Qui nomen tibi Porta dedit Broxana vetustum.
Dux ibi finitimos percussit Vectaris hostes,
Cum galeam abjecit currens in praeliis calvus,
Teste Natiso et rubicundi sanguine montes.

Dolina je važna iz strategičnih ozirov. Vsled tega so jo strogo nadzirali že od nekdanj, posebno pod beneško ljudovlado.

Iz Brišč drži pot v hribovsko skupino prijaznih, lepo ležečih vasic in posamičnih hiš,